

DEUTSCHES MILCH-KONTOR

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

24. november 2005 *

Kohtuasjas C-136/04,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Bundesfinanzhof'i (Saksamaa) 3. veebruari 2004. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 15. märtsil 2004, menetluses

Deutsches Milch-Kontor GmbH

versus

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees J. Makarczyk, kohtunikud R. Schintgen ja R. Silva de Lapuerta (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 28. septembri 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades märkusi, mille esitasid:

- Deutsches Milch-Kontor GmbH, esindajad: *Rechtsanwalt* U. Schrömbges ja *Rechtsanwalt* O. Wenzlaff,

- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: G. Braun,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb komisjoni 15. juuni 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 1706/89, millega määratakse kindlaks eksporditoetused piima ja piimatoodete turul (EÜT L 166, lk 36) ja komisjoni 15. novembri 1989. aasta määruse (EMÜ)

nr 3445/89, millega kehtestatakse alates 1. jaanuarist 1990 täielik põllumajandus-
toodete nomenklatuur eksporditoetuste jaoks (EÜT L 336, lk 1), tõlgendamist.

- 2 Nimetatud taotlus esitati äriühingu Deutsches Milch-Kontor GmbH (edaspidi „Milch-Kontor”) ja Hauptzollamt Hamburg-Jonasi (Hamburg-Jonasi tollikeskamet; edaspidi „Hauptzollamt”) vahelise vaidluse raames, milles käsitletakse õigust nõuda eksporditoetuse maksmist töötlemiseks määratud juustu puhul.

Õiguslik raamistik

- 3 Nõukogu 27. juuni 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 804/68 piima- ja piimatooteturu ühise korralduse kohta (EÜT L 148, lk 13), mida on muudetud nõukogu 22. detsembri 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 3904/87 (EÜT L 370, lk 1; edaspidi „määrus nr 804/68”), artikli 17 lõike 1 kohaselt võib käesoleva määruse artiklis 1 loetletud kaupade rahvusvahelises kaubanduses kehtiva hinna ja nende kaupade hindade vahe ühenduses katta eksporditoetusega.

- 4 Määruses nr 1706/89 on määratletud eelnimetatud artiklis 17 ette nähtud piimatoodete eksporditoetuste summad.

5 Nimetatud määruse üheksas põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„arvestades, et juustu toetuse maksmisel võetakse arvesse vahetuks tarbimiseks määratud tooteid; et juustu koorikud ning jäägid ei ole sellele eesmärgile vastavad tooted; tuleb tõlgendamisel segaduse vältimiseks täpsustada, et juustule, mille vaba hind piiril jääb alla 140 eküü 100 kg kohta, toetust ei maksta”. [mitteametlik tõlge]

6 Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, lk 1; ELT eriväljaanne 02/02, lk 382), mida on muudetud komisjoni 2. augusti 1989. aasta määrusega (EMÜ) nr 2886/89 (EÜT L 282, lk 1), sisaldab kaupade kombineeritud nomenklatuuri (edaspidi „kombineeritud nomenklatuur”) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatavas redaktsioonis.

7 Kombineeritud nomenklatuuri rubriik 0406 90 kannab pealkirja „muud juustud”. Selles sisaldub alamrubriik 0406 90 11 pealkirjaga „muud juustud töötlemiseks”.

8 Komisjoni 17. detsembri 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 3846/87, millega kehtestatakse põllumajandustoodete nomenklatuur eksporditoetuste jaoks (EÜT L 366, lk 1), näeb kombineeritud nomenklatuuri alusel ette põllumajandustoodete nomenklatuuri eksporditoetuste jaoks (edaspidi „eksporditoetuste nomenklatuur”).

- 9 Nimetatud määruse artikli 1 kolmanda lõike kohaselt sisaldab eksporditoetuste nomenklatuur kaupade kombineeritud nomenklatuuri jaotisi täiendavaid alajaotisi, mis on vajalikud nende kaupade kirjeldamiseks, mille puhul antakse eksporditoetusi.
- 10 Põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kohaldatav eksporditoetuste nomenklatuuri versioon oli määruse nr 3445/89 versioon.

Menetlus põhikohtuasjas ja eelotsuse küsimus

- 11 Jaanuaris 1990 eksportis Milch-Kontor juustu Jugoslaaviasse ja vastavalt tema avaldusele maksti talle eksporditoetust. Eksporditud kaup oli deklareeritud Gouda juustuna.
- 12 14. augusti 1995. aasta teatisega nõudis Hauptzollamt algselt saadud eksporditoetuse tagasimaksmist põhjendusel, et eksporditud kaup ei olnud tavaliselt turustatud Gouda juust, vaid töötlemiseks määratud toormaterjal.
- 13 Finanzgericht jättis Milch-Kontori poolt selle teatise vastu esitatud hagi rahuldamata, sest eksporditoetus oli saadud õigusvastaselt, kuna erinevalt kombineeritud nomenklatuurist ei sisalda eksporditoetuste nomenklatuur alamrubriiki töötlemiseks määratud juustu kohta.

- 14 Milch-Kontor esitas Finanzgerichti otsuse peale kassatsioonkaebuse Bundesfinanzhofile.
- 15 Oma eelotsusetaotluses esitas Bundesfinanzhof küsimuse, kas eksporditoetuste nomenklatuur sisaldab kombineeritud nomenklatuurist erinevat, iseseisvat tariifset skeemi või on tegemist kombineeritud nomenklatuuri väljavõttega, mis sisaldab ainult nende toodete alamrubriike, mida tuleb eksporditoetuste maksmisel arvesse võtta.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib selles suhtes esiteks, et määruse nr 3846/87 sätted näivad viitavat sellele, et eksporditoetuste nomenklatuur võtab pelgalt üle kombineeritud nomenklatuuri asjakohased rubriigid ja alamrubriigid.
- 17 Teiseks rõhutab ta, et määruse nr 1706/89 üheksanda põhjenduse esimese lause kohaselt võetakse juustu toetuse maksmisel arvesse vahetuks tarbimiseks määratud tooteid. See võib tähendada, et töötlemiseks määratud juustudele eksporditoetust maksta ei saa.
- 18 Viimaks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuna kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 0406 90 11 lubamine on seotud ainult kaupade tariifse klassifitseerimisega impordimaksude sissenõudmise eesmärgil, ei ole välistatud, et isegi kui kaup klassifitseeritakse impordimaksude sissenõudmise ajal nimetatud alamrubriiki, võib sellele siiski eksporditoetust maksta.

- 19 Nendel asjaoludel otsustas Bundesfinanzhof menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määrust (EMÜ) nr 3445/89 ja määrust (EMÜ) nr 1706/89 tuleb tõlgendada selliselt, et kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 0406 90 kuuluvale juustule, mis oma olemuse poolest on määratud töötlemiseks kolmandates riikides ja mida seega tuleb klassifitseerida määrusega nr 2886/89 kehtestatud kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 0406 90 11, ei maksta eksporditoetust?”

Eelotsuse küsimus

- 20 Oma küsimuses tahab eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas kolmandasse riiki eksporditud kauba puhul, milleks on kolmandas riigis töötlemiseks määratud juust, mis kuulub kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 0406 90 11, võib määruste nr 3445/89 ja nr 1706/89 alusel maksta eksporditoetust.

- 21 Milch-Kontor ja Euroopa Ühenduste Komisjon on arvamusel, et kombineeritud nomenklatuuri alamrubriik 0406 90 11 puudub eksporditoetuste nomenklatuurist seepärast, et seda saab kohaldada ainult impordimaksude sissenõudmisel.

- 22 Lisaks ei arva nad, et sellest tuleks järeldada, et eksporditud kaubale eksporditoetuste maksmine oleks välistatud.
- 23 Milch-Kontor on seisukohal, et eksporditoetuste nomenklatuur on kombineeritud nomenklatuurist erinev, iseseisev tariifne skeem. Niisiis võib kauba, mida saab tariifselts klassifitseerida eksporditoetuste nomenklatuurist puuduvasse alamrubriiki, automaatselt klassifitseerida vastavalt tema koostisele eksporditoetuste nomenklatuuri asjaomase kauba koodi alla. Nende loomust arvesse võttes peab seega juuste, mis on määratud töötlemiseks ja kuuluvad kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 0406 90 11, klassifitseerima eksporditoetuste nomenklatuuri asjakohase koodi alla, ja nimelt kauba koodi 0406 90 89 979 alla. Igal juhul tuleb eelistada viimast, kuna see on palju täpsem kui alamrubriik 0406 90 11.
- 24 Komisjon on arvamusel, et kombineeritud nomenklatuuri alamrubriik 0406 90 11 on reserveeritud ainult impordiks; kolmandas riigis töötlemiseks määratud juust tuleks vastavalt liigile ning koostisele klassifitseerida teise nimetatud nomenklatuuri rubriigi 0406 90 alamrubriiki.
- 25 Seega leiab komisjon, et kui eksporditud kaupa ei ole võimalik klassifitseerida ühegi määruse nr 1706/89 lisas nimetatud kauba koodi alla ja kui ta ei täida asjaomaseid ühenduse tingimusi seoses kvaliteedi ja hinnaga, siis ei saa nimetatud kaubale eksporditoetust maksta.

- 26 Määruse nr 1706/89 üheksanda põhjenduse esimese lause tõlgendamist ei saa eraldada nimetatud põhjenduse analüüsist tervikuna. Antud põhjendus eristab juustuga seoses toetuse maksmisel vahetuks tarbimiseks määratud tooteid ühelt poolt ja juustu koorikuid ning jääke teiselt poolt. Segaduse vältimiseks täpsustatakse, et juustule, mille vaba hind piiril jääb alla 140 eküü 100 kg kohta, toetust ei maksta. Kui see väärtus on ületatud, on loogiline, et toetust tuleb maksta ka siis, kui toode on määratud töötlemiseks. Järelikult väidab komisjon, et antud juhul sõltub eksporditoetuse maksmine vähemalt sellest, kas eksporditud ja kolmandas riigis töötlemiseks määratud juustu vaba hind piiril ületab selle.
- 27 Nagu rõhutavad ka eelotsusetaotluse esitanud kohus, Milch-Kontor ja komisjon, kohaldatakse kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 0406 90 11 töötlemiseks määratud juustude kohta ainult impordimaksude nõudmisel.
- 28 Seega on loogiline, et see ei kuulu eksporditoetuste nomenklatuuri alamrubriikide hulka, millega tähistatakse eksporditoetuste maksmise korra esemeks olevaid kaupu.
- 29 Sellest aga ei tulene, et 1990. aastal eksporditud ja kolmandas riigis töötlemiseks määratud juust oleks nimetatud korra kohaldamisalast välistatud.

- 30 Kui asjaomast kaupa on tema liiki ja koostist arvestades võimalik klassifitseerida kombineeritud nomenklatuuri rubriigi 0406 90 teise alamrubriiki, millele vastab määruse nr 1706/89 lisas mainitud kauba kood, siis tuleb kõne alla ka määruse nr 804/68 artikli 17 lõike 1 alusel makstav eksporditoetus.
- 31 Põhikohtuasjas on selle kindlakstegemine eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne.
- 32 Määruse nr 1706/89 üheksanda põhjendusega seoses tuleb meelde tuletada, et ühenduse õigusakti preambulil ei ole õiguslikult siduvat jõudu ja sellele ei saa tugineda asjaomase akti sätete eiramisel ega antud sätete tõlgendamisel selgelt vastupidi nende sõnastusele (19. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-162/97: Nilsson jt, EKL 1998, lk I-7477, punkt 54, ja 25. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-308/97: Manfredi, EKL 1998, lk I-7685, punkt 30).
- 33 Arvestades eespool toodud kaalutlusi, tuleb seega eelotsuse küsimusele vastata selliselt, et 1990. aastal eksporditud juustule, mis oma olemuse poolest on määratud töötlemiseks kolmandas riigis, võib määruse nr 804/68 artikli 17 lõike 1 alusel eksporditoetust maksta tingimusel, et seda on võimalik juustu liiki ja koostist arvesse võttes klassifitseerida määruse nr 1706/89 lisas nimetatud kauba koodide alla, nagu need on defineeritud määrusele nr 3445/89 lisatud eksporditoetuste põllumajandustoodete nomenklatuuris.

Kohtukulud

- 34 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotamise siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1990. aastal eksporditud juustule, mis oma olemuse poolest on määratud töötlemiseks kolmandas riigis, võib maksta nõukogu 27. juuni 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 804/68 piima- ja piimatooteturu ühise korralduse kohta, mida on muudetud nõukogu 22. detsembri 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 3904/87, artikli 17 lõike 1 alusel eksporditoetust tingimusel, et seda on võimalik juustu liiki ja koostist arvesse võttes klassifitseerida komisjoni 15. juuni 1989. aasta määruse (EMÜ) nr 1706/89, millega määratakse kindlaks eksporditoetused piima ja piimatoodete turul, lisas nimetatud kauba koodide alla, nagu need on defineeritud komisjoni 15. novembri 1989. aasta määrusele (EMÜ) nr 3445/89, millega kehtestatakse alates 1. jaanuarist 1990 täielik põllumajandustoodete nomenklatuur eksporditoetuste jaoks, lisatud põllumajandustoodete nomenklatuuris eksporditoetuste jaoks.

Allkirjad